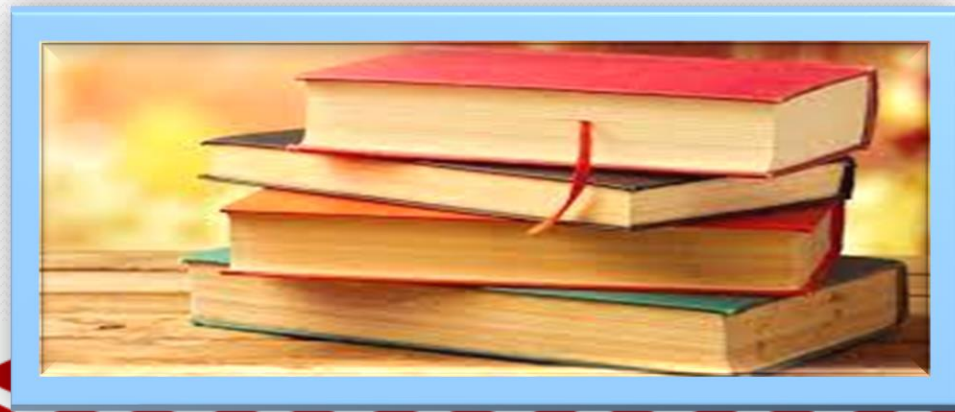

***ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
МОВНИХ НОРМ
У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ***

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ МОВУ

МОВА

**АБВГГДЕЄЖЗИІЙКЛМН
ОПРСТУФХЦЧШЩЬЮЯ!?**

**ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО
СЛУЖБОВЦЯ –
СФЕРА ПІДВИЩЕНОЇ МОВНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

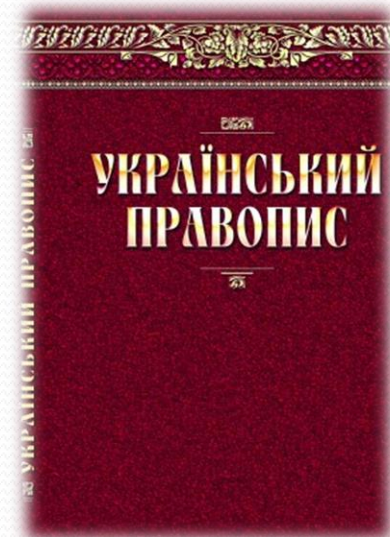

*ОСНОВУ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ СТАНОВИТЬ **ГРАМОТНІСТЬ***

МОВНА НОРМА –

*сукупність загальноприйнятих правил
реалізації мовної системи,
які закріплюються
у процесі спілкування*

- * орфоепічні
- * орфографічні
- * лексичні
- * морфологічні
- * синтаксичні
- * пунктуаційні
- * стилістичні

МОВНІ НОРМИ

АКЦЕНТУАЦІЙНІ НОРМИ

ПОСТАВТЕ ПРАВИЛЬНО НАГОЛОС У ВИДІЛЕНИХ СЛОВАХ

новий документ
фахове мовлення
у такому **випадку**
правовий **довідник**
правильна **вимова**
одинадцять учасників
громадський обов'язок
експерт-криміналіст
своєчасні **виплати**
опікуватися **дітьми**
пільгове житло

НОРМАТИВНИЙ ВАРІАНТ НАГОЛОСУ

!!!! Перевіряймо за Орфоепічним словником

новИй документ
фаховЕ мовлення
у такому **вИпадку**
правовий **довідник**
правильна **вимОва**
одинАдцять учасників
громАдський обов'язок
експЕрт-криміналіст
своєчасні **вИплати**
опікуватися **дітьми**
пільговЕ житло

Правила та аналогії

* до**В**ідник
відпов**І**дник

* фахов**И**й
судов**И**й
добов**И**й
правов**И**й

* катал**О**г
монол**О**г
діал**О**г

* одн**А**дцять
чотир**нА**дцять
дван**А**дцять

* завд**А**ння
зізн**А**ння
пит**А**ння

* директор – директор**И**
інспектор - інспектор**И**
ордер - ордер**И**

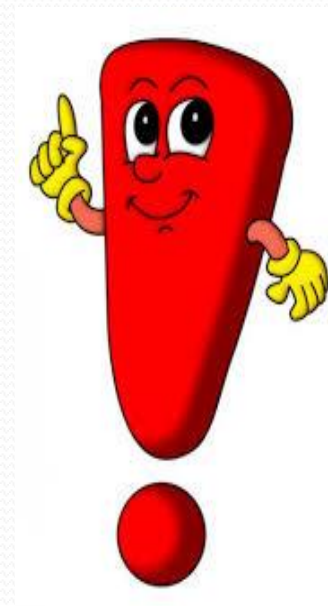
Звернімо увагу!

*дирЕктор – директорИ

Нарада директорІв

але

Присутні три дирЕктори

Перевірте себе

1. а) судовЕ рішення;
б) судОве рішення.
2. а) виконувати завдАння;
б) виконувати завданнЯ.
3. а) фАхове мовлення;
б) фаховЕ мовлення.
4. а) громадЯнин України;
б) громадянИн України.
5. а) вИмоги до документів;
б) вимОги до документів.
6. а) три інспЕктори
б) три інспекторИ

Зверніть увагу!

Наголос впливає на семантику слова

*тип**О**ва помилка

Типов**А** інструкція з діловодства

* нові об'є**Є**днання

об'єдн**А**ння задля ефективності роботи

* частк**О**вий переклад

частков**А** аренда

ОРФОГРАФІЧНІ НОРМИ

Дві групи:

1. **Власне зміни
у написанні слів
(без варіантів)**
1. **Варіантні доповнення
до чинної норми**

Написання числівника *пів* зі словами

Було

півгодини
піваркуша
пів-Європи

Стало

пів години
пів аркуша
пів Європи

Написання слів з латинським коренем JE

Було

проект

законопроект

Законопроектний

як об'єкт, траєкторія

Стало

проєкт

законопроєкт

законопроєктний

Написання складних слів, де перша частина – префікс іншомовного походження

Було

веб-портал
віце-президент
екс-прем'єр

Стало

вебпортал
віцепрезидент
експрем'єр

Написання імені «Ігор» і похідних від нього

Було

Ігоре (кличний відмінок)
Ігорович

Стало

Ігорю (кличний відмінок)
Ігорьович

Варіативні доповнення до чинної норми

Пропонується кілька варіантів написання слів грецького походження, де зазвичай звук [th] передають літерою «ф». Тепер можна використовувати букву «т» замість «ф»

кафедра/катедра
ефір/етер

У словах, запозиченнях із давньогрецької мови, буквосполучення «аи» тепер можна передавати не тільки через «ау», а і як «ав»

пауза/павза
аудієнція/авдієнція

Перевірте себе

Зазначте правильно вжиті словосполучення
(відповідно до чинного Українського правопису)

1. проєкт наказу
2. нормопроектувальна техніка
3. сучасна гео-політика
4. запрошено экс-делегата
5. думка ексміністра
6. адреса веб-сервісу
7. шановний Ігорє Івановичу
8. пане Ігорю
9. розпочнемо через півгодини
10. долучилося пів групи

Виправте за наявності орфографічні недогляди

*Конституційний суд України
основний закон України
приорітет
іміграція
емміграція
безаконість
обезброєнний
населенність
імунітет
бракон'єр
пятидений*

НОРМАТИВНИЙ ВАРІАНТ

*!!!! Перевіримо
за Орфографічним словником*

Конституційний **Суд** України

Основний Закон України

пріоритет

імміграція

еміграція

беззаконність

обеззброєний

населеність

імунітет

браконьєр

п'ятиденний

ЛЕКСИЧНІ НОРМИ

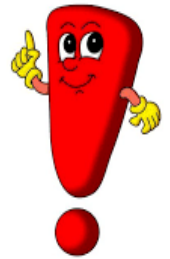
ПРАВИЛЬНО ВЖИВАЙМО СЛОВО

Так уживають

1. Вважати необхідним
2. Заключне слово
3. Задавати питання
4. Дякуючи підтримці
5. Направлений на розвиток
6. Представлення матеріалів
7. Постійно діюча комісія
8. Включити питання
9. Даний проєкт

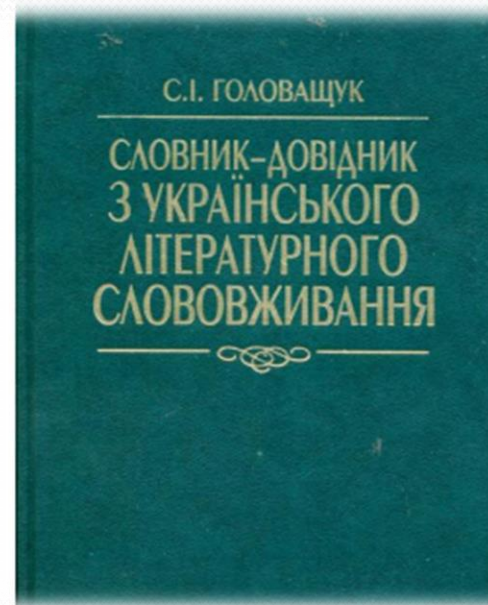
Так правильно

1. Вважати за потрібне
2. Прикінцеве (підсумкове) слово
3. Ставити запитання
4. Завдяки підтримці
5. Спрямований на розвиток
6. Подання матеріалів
7. Постійна комісія
8. Внести питання
9. Цей/поданий/зазначений/ запропонований проєкт

**Запропоновані словосполучення
зредагуйте відповідно
до норм слововживання**

**посилання на нормативні документи
вірне судження
завідуючий відділом
виконуючий обов'язки
скасувати нараду
ряд недоліків
на сьогоднішній день
у даному документі
усі без виключення
до останнього часу**

МОРФОЛОГІЧНІ НОРМИ

УЖИВАЙМО ПРАВИЛЬНУ ГРАМАТИЧНУ ФОРМУ СЛОВА

Багато неточностей припадає на вживання *родового відмінка чоловічого роду*, де одні слова закінчуються на **-а, -я** (*документа, предмета, суб'єкта*), а інші - на **-у, -ю** (*протоколу, принципу, факту*)

Назвіть правильний варіант граматичної форми слова

1. За наявності факт (а/у)
2. Тлумачення юридичного термін (а/у)
3. Внесено до журнал (а/у) реєстрації
4. За наявності відповідного реквізит (а/у)
5. Створення службового документ (а/у)
6. Керівник Державного апарат (а/у)
7. Опрацювання нормативного акт (а/у)

НОРМАТИВНИЙ ВАРІАНТ

1. За наявності факту
2. Тлумачення юридичного терміна
3. Внесено до журналу реєстрації
4. За наявності відповідного реквізиту
5. Створення службового документа
6. Керівник Державного апарату
7. Опрацювання нормативного акта

Закінчення -а/-я

** назви осіб*

державного службовця

начальника

Петренка

Ігоря

** одиниці вимірювання*

кілометра

грама

долара

** назви міст*

Краматорська

Миколаєва

Житомира

Закінчення -у/-ю

** назви якостей, процесів, станів, явищ*

патріотизму

запису

прибутку

конфлікту

ризику

успіху

** загальні назви установ, організацій*

комітету

уряду

інституту

** назви регіонів*

Донбасу

Криму

ЗВЕРНІМО УВАГУ

акта (документ) — *акту* (процес)

апарата (пристрій) — *апарату* (установа,
сукупність органів)

терміна (слово) — *терміну* (відрізок часу)

рахунка (документ) — *рахунку* (дія)

ЗВЕРНІМО УВАГУ !

НАЗВИ ДОКУМЕНТІВ

- Нормативного акт (а/у)*
- Паспорт (а/у)*
- Контракт (а/у)*
- Протокол (а/у)*
- Наказ (а/у)*
- Сертифікат (а/у)*
- Статут (а/у)*
- Звіт (а/у)*
- План (а/у)*
- Службового документ (а/у)*

НОРМАТИВНИЙ ВАРІАНТ

Нормативного актА

ПаспортА

КонтрактУ

ПротоколУ

НаказУ

СертифікатА

СтатутУ

ЗвітУ

ПланУ

Службового документА

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА - ДЕРЖАВНА МОВА

